

BÆJAR- OG HÉRAÐSBÓKASAFNIÐ
HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ
GAMLA SJÚKRAHÚSIÐ

ÁRSSKÝRSLA 1999 ([1998](#))

ÚTDRÁTTUR:

BÓKASAFNIÐ:

Bæjar- og héraðsbókasafnið samanstendur af aðalsafninu á Ísafirði, bókasöfnunum á Þingeyri, Flateyri og Suðureyri auk safna/lestrarfélaga á Hrafnseyri, Höfða í Dýrafirði, Ástúni á Ingjaldssandi og Holti í Öndarfirði. Áður hafa gengið inn í safnið á Ísafirði lestrarfélögin/bókasöfnin í Sléttuhreppi, Grunnavíkureppi, Snæfjallahreppi og tvö í Eyrarhreppi (Lf. Skutulsfjarðar og Bs. Hnífsdælinga). Lestrarfélag Ísfirðinga, sem var stofnað 20. janúar 1866, gekk inn í bókasafnið við stofnun þess 1889. Safnið starfar skv. lögum um almenningsbókasöfn nr. 36/1997.

ÚTLÁN:

Útlán bókasafnsins Ísafirði voru 24.465 (25.906) en útlán hreppssafnanna sem sameinuðust Ísafjarðarbæ voru 4.581 (6.109). Samtals voru útlánin 29.046 (32.015) á árinu, sem er töluvert minna en s.l. ár.

UPPLÝSINGAÞJÓNUSTA:

Heimildaleitir voru um 2.000 og upplýsingabeiðnir um 9.000 á árinu í aðalsafni.

SAFNGESTIR:

Áætlað er að um 18.000 gestir hafi komið í bókasafnið á Ísafirði á árinu.

SKRÁNING:

Á bókasafninu er nú unnið að uppbyggingu tölvuskrár yfir allan safnkost (bækur, tímarit, myndbönd, hljómdiska, snældur, kennsluáhöld o.fl.) í söfnum í bæjarfélaginu, bæði fyrirverandi hreppssafna og safna í skólum og stofnunum. Skrár safnsins voru opnaðar á Internetinu haustið 1998 með vefbúnaði frá MikroMARC.

SAFNKOSTUR:

Safnkostur bókasafnsins á Ísafirði er nú um 72.500 bindi samkvæmt aðfangaskrá. Utan aðfangaskrár eru um 3.000 bindi, alls er safnkosturinn því um 75.500 b. Lokið er endurflokkun og uppsetningu á um 25.000 bókum í hillur [í bókageymslum í Gamla sjúkrahúsinu](#) (um 600 hillumetrar). Bókakostur hreppssafnanna sem sameinuðust er um 31.000 þannig að heildarsafnkosturinn er um 106.000 bindi.

GAGNABANKAR:

Bókasafnið á Ísafirði hafði aðgang að öllum bókasöfn landsins sem veita netaðgang að skrá, og erlendum gagnabönkum á netinu. Tekið var upp samstarf við Háskólann á Akureyri um aðgengi að gagnabönkum og öflun heimilda fyrir fjarnemendur skólans. Safnið hefur aðgang að gagnasafni Morgunblaðsins. Viðskiptavinir safnsins aðgang að Internetinu í aðalsafninu.

HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ:

Öllu safninu hefur nú verið komið fyrir [í geymslum Gamla sjúkrahúsinu](#). Unnið er að skráningu og þökkun skjalanna í sýrufríar umbúðir, jafnframt því sem unnið er að söfnun skjala í héraðinu. Lokið flutningi á öllu filmu- og [myndasafninu](#) í húsið og að mestu frágangi í sérstakar umbúðir og hillur (nálægt 120.000 myndir).

GAMLA SJÚKRAHÚSIÐ

Fyrsta áfanga við endurbyggingu Gamla sjúkrahússins er lokið. Samkvæmt honum hefur húsið verið endurnýjað að utan (gluggar og útihurðir endurnýjaðar í upprunalegri mynd), húsið málað og inngangur að norðan endurnýjaður í samræmi við þarfir fatlaðra. Innandyra hefur verið steypur upp lyftustokkur og gerðar nauðsynlegu breytingar á milliveggjum. Gert er ráð fyrir að á næsta ári verði unnið að lagfæringum innanhúss. Vonir standa til að verkið verði klárað sumarið 2001. Kostnaðaráætlun vegna endurbyggingar hússins er um 110 milljónir kr.

ÁRSSKÝRSLA 1999

BÓKASAFNIÐ:

ÚTLÁN:

Á árinu voru heildarútlán bókasafnsins á Ísafirði 24.465 bindi, en voru (25.906) árið 1998. Í aðalsafni voru útlánin 19.577 (20.840), en til stofnana, hreppa o.fl. voru útlán 4.888 (5.066) bindi. Útlán í hreppasöfnunum voru 4.581 (6.109). Heildarútlán í Ísafjarðarbæ voru því 29.046 (32.015) bindi. Skipting útlána: skáldsögur 41%, fræðirit 35%, barnaefni 24%. Útlán á hvern íbúa bæjarins eru tæplega 7. Bent er á að framangreindar útlánatölur eiga eingöngu við um rit sem eru lánuð út af söfnunum - lán á lesstofu, leskróka, handbókalán, blaða- og tímaritalán o.p.h. eru ekki talin með. Auk þessa hefur orðið veruleg aukning notkunar á Internettölvum í safninu, en þau not eru ekki mæld. Miðað við erl. viðmið má gera ráð fyrir að heildarnotkun (útlán og innanhússnotkun) á árinu 1999 hafi verið um 45.000 bindi.

MILLISAFNALÁN:

Rit lánuð öðrum söfnum voru 113 (123), og rit fengin að láni voru 13 (181). Hljóðbækur fengnar að láni voru um 145 (172).

ÖNNUR ÚTLÁN:

Auk venjulegra útlána voru um 333 (316) bækur sendar íbúum sýslunnar. Í stofnunum voru lánaðar út um 4.223 (4.282) bækur. Útlán til skipa voru um 188 (164). Alls voru þessi útlán 4.744 (4.762).

SÖGUSTUNDIR:

44 sögustundir / safnkynning fyrir leikskólabörn fyrir börn var á árinu (31) og komu 308 (278) börn.

SAFNKYNNING:

Í október og nóvember voru safnkynningar fyrir yngri bekkji grunnskólans á Ísafirði (6,7,8 og 9 ára börn).

PANTANIR:

Á árinu voru afgreiddar heldur færri pantanir á bókum (vegna lána) en áður eða um 190 (205).

LÁNÞEGAR:

Áætlað er að lánþegar sem koma í safnið á Ísafirði að staðaldri séu um 700. Verð skirteina var 1100 kr., en börn á grunnskólaaldri fá fyrsta skirteini ókeypis.

SAFNGESTIR:

Áætlað er að rúmlega 18.000 gestir hafi komið í safnið á Ísafirði á árinu.

SKRÁNING:

Bókasöfn í eftirtöldum sveitarfélögum í héraðinu hefa verið skráð að mestu í tölvukerfi safnsins hér: Nauteyrráhr.(Laugaland), Reykjarfjarðar-, Ögur- og Snæfjalláhr., (Reykjanes), Súðavíkúhr., Flateyrráhr., Mýráhr. (Ingjaldssandi) og Mosvallahrepps (Holti). Unnið er að því að skrá safnið á Suðureyri (70%), og áætlað að skrá söfnin í Dýrafirði í kerfið á næstunni.

Lokið er skráningi á öllum innlendum safnkosti útlánadeildar aðalsafnsins. Auk þessa sem er safnkostur Grunnskólans og Fræðslukrifstofunnar skráður í kerfið, en þessar stofnanir nota Internetið til að leita í safnkostinum.

SAFNKOSTUR:

Í árslok taldist safnkosturinn á Ísafirði 73.659 en var (72.569) eintök í ársbyrjun. Aukningin var 1.090 (650) eintök. Keypt voru 1.089 (750) rit, og bækur gefnar safninu voru 201, miðað við (72) s.l. ár. Afskrifaðar voru 200 bækur (172 s.l. ár). 143 120 bækur voru bundnar inn. Heildarsafnkosturinn er um 77.740 bindi þar sem nokkuð er til af óskráðu efni. Meginhluta safnkostsins (um 40.000 bindi) hefur verið komið fyrir í Gamla sjúkrahúsinu og er lokið að endurflokka og raða þessum bókum í hillur í kjallara hússins. Safnkostur hreppssafnanna er um 31.000 auk um 2.500 bóka úr lestrarfélögunum norðan Djúps - þess má geta að fyrirhugað er að varðveita Lestrarfélag Grunnavíkur sem heild í Gamla sjúkrahúsinu (sérdeild) sem dæmigert lestrarfélag frá fyrri hluta aldarinnar auk þess sem margar af bókum félagsins eru bundnar inn í roð (hlýra/steinbít) sem er óvenjulegt.

GAGNABANKAR:

Safnið hefur s.l. áratug haft tölvusamband við erlenda gangabanka þar sem hægt er að leita upplýsinga um hvaðeina - en notkun á þeim hefur minnkað eftir að ókeypis gagnabönkum fjölgaði á Internetinu. Safnið hefur einnig aðgang að GEGNI, (þ.e. skrá Landsbókasafns, Háskólabókasafns auk fleiri ríkissafna). Einnig hefur safnið undanfarin 7 ár haft aðgang að INTERNETinu með beinum aðgangi lánþega að netinu. Safnið hefur sagt upp aðgangi að gögnum hjá SKÝRR (Fengur), m.a. bókaskrá Borgarbókasafns, Landsspítalans, RÚV, Skólasafnamiðstöðvar Reykjavíkur, Ljósmyndasafns Reykjavíkur þar sem notkun var afar lítil, en kostnaður umtalsverður. Safnið hefur jafnframt aðgang að gagnasafni Morgunblaðsins. Þannig hefur safnið beinan aðgang að nánast öllum heimildum í söfnum innanlands (að Feng frátöldum) og mörgum erlendis, gögnum sem hægt er að útvega með skömmum fyrirvara með millisafnalánum eða ljósritum, ef ekki beint um tölvusamband - þessi aðstaða gerir safninu kleift að veita betri þjónustu en áður, sambærilega og hægt er að veita í stórum söfnum á höfuðborgarsvæðinu.

VEFUR:

Vefur safnanna hefur verið aukinn töluvert en þar er einnig hægt að leita í skrá bókasafnanna, þannig að viðskiptavinir safnsins geti leitað sjálfir skránum heimanað frá sér. Bókasafnið hér er fyrsta almenningsbókasafn landsins sem veitir aðgang að skrá sínum á vefnum. Starfslíð safnanna hefur séð um uppsetningu á [vef Ísafjaðarbæjar](#) og fyrirhugað er meiri samvinna við bæjarskrifstofuna, m.a. umsjón með skjalavistunarkerfi bæjarins sem fyrirhugað er að setja upp sumarið 2000.

STARFSLIÐ:

Sama og s.l. ár: Edda B. Kristmundsdóttir, bókasafnsfræðingur (66%), Elín Magnfreðsdóttir, bókavörður (66%), Jóhann Hinriksson, forstöðumaður (100%) og Þórdís Þorleifsdóttir, bókavörður (66%). Jóna Símonía Bjarnadóttir sagnfræðingur vann við afleysingar bókasafninu, en hún starfar aðallega sem skjalavörður við Héraðsskjalasafnið. Guðmundur Friðgeir Magnússon er bókavörður á Þingeyri, Jóhanna Guðmundsdóttir Höfða Dýrafirði, Ásvaldur Guðmundsson Ástúni Ingjaldssandi, Sólveig Ingvarsdóttir Holti Önundarfirði, Pétur G. Þorkelsson Flateyri og Marías Þórðarson er bókavörður á Suðureyri. Inga María Guðmundsdóttir bókasafnsfræðingur hefur unnið við safnið í afleysingum.

ÚTLÁNATÍMAR:

Frá 1. jan. til 1. júní og frá 1. okt. til 31. des. var útlánaafgreiðsla safnsins opin 27 klst. á viku (virka daga kl. 15-20 og laugard. 15-17), frá 1. júní til 1. okt. var opið 22 klst. á viku (virka daga kl. 15-19, laugardaga 15-17). Afgreiðsla utan afgreiðslutíma hefur aukist verulega undanfarið, mest gegnum síma og fax og nú seinni árin gegnum Internetið. Hreppasöfnin fyrrverandi á Þingeyri, Flateyri og Suðureyri eru opin að jafnaði 4 klst. á viku a.m.k. vetrarmánuðina, en þau minnstu eftir samkomulagi eins og verið hefur. Fyrihugað er að lengja útlánatíma aðalsafnsins, opna amk 2 klst. fyrr á daginn sérstaklega til að koma til móts við þarfir skólanna.

STOFNANIR:

Þjónusta við stofnanir (þ.e. sjúkrahús, elliheimili, dvalarheimili (Hlíf), skólaskrifstofa, dagheimili og hótelið) var með svipuðum hætti og undanfarið. Aðallega er um að ræða útlán bóka, skráning og frágangur/viðhald bóka. Farið er einu sinni í viku á sjúkrahúsið og elliheimilið og dvalarheimilið og afgreiðslu sinnt að jafnaði 3-4 klst. í hvert skipti. Fyrirhugað er að bókasafnið taki að sér rekstur safns skólaskrifstofunnar.

SKÓLAR:

Eins og áður hefur safnið séð um skráningu og flokkun bóka Grunnskólans á Ísafirði í tölvukerfi safnsins, en skólinn hefur aðgang að þessum skráum á Internetinu. Framhald var á safnkynningu fyrir nemendur Grunnskólans í samvinnu við skólasafnvörð. Áætlað er að að skrá skólasafn Flateyrarskóla á næsta sumri í kerfi safnsins. Fyrirhugað er að safnið auki þjónustu við skólana með bókamiðlun og með auknu starfsliði. Bókasafnið hefur tekið upp samstarf við Háskólann á Akureyri vegna fjarnáms. Safnið þjónar nemendum skólans sem eru í fjarnámi með útvegum heimilda og aðgengi að gagnabönkum og leiðbeiningum um notkun þeirra. Bókasafnið hefur sinnt þörfum nemenda Framhaldsskólans fyrir ítarefni (bækur / tímaritsgreinar o.fl.) að verulegu leiti, en mikið vantar á skipuleg vinnubrögð af hálfu skólans við þetta starf. Með auknu húsrými og tölvubúnaði bókasafnsins í Gamla sjúkrahúsinu má stórbæta þessa þjónustu og auka hagkvæmni. Jafnframt er eðlilegt að Framhaldsskólinn taki þátt í kostnaði við þessa samvinnu eins og aðrar stofnanir.

HREPPSBÓKASÖFN:

Samstarf við þessi söfn var með líku sniði og undanfarin ár. Eftir sameiningu sveitarfélagana er aðeins Súðavík eftir. Bókakostur þessara hreppa er skráður að mestu leiti í tölvu safnsins á Ísafirði - íbúar héraðsins hafa nú aðgang að skráum safnsins á Internetinu, einnig eru prentaðir öðru hvoru út listar yfir einstök söfn til að auðvelda starfsmönnum bókasafnanna leit að ritum. Hreppsbókasafnið í Súðavík hefur verið sameinað skólabókasafninu þar og þeim komið fyrir í nýja skólahúsinu. Unnið er að gerð samstarfssamnings við [Súðavíkurhrepp](#) og [Bolungarvíkurkaupstað](#) um héraðsþjónustu safnsins á Ísafirði við þessi sveitarfélög á næst ári.

HÉRAÐSSKJALASAFNIÐ:

Mikil aukning hefur verið undanfarið í starfsemi safnsins við söfnun og frágang skjala. Fyrirspurnum varðandi skjalaheimildir hefur fjölgað mikið. Jóna Símonía Bjarnadóttir, sagnfræðingur, vann við safnið, nú í 100% starfi. Unnið var áfram að söfnun skjala og athugun á ástandi í skjalageymslum í héraðinu, unnið er að því að fara í gegnum öll skjöl safnsins og búa um að nýju í [geymslum í Gamla sjúkrahúsinu](#). Mikið hefur borist af skjölum og standa vonir til þess að hægt verði að búa um þau fljótlega. Í árslok 1997 voru færslur í aðfangabók orðnar um 3.500 en voru í ársbyrjun (2.925). Vonir standa til þess að safnið (ásamt byggðasafninu) fái geymslurými á gamla skólahúsinu á Núpi til afnota.

LJÓSMYNDASAFNIÐ:

Stöðugt vaxandi annir eru við afgreiðslu myndasafninu. Unnið er að koma myndasafni Vesfirski Fréttablaðsins í varanlegar sýrufríar umbúðir.

Í [ljósmyndageymslu](#) safnsins eru nú nálgægt 120.000 filmur og ljósmyndir. Áætlað er að flytja myndiefni (sérstaklega gamlar litfilmur) yfir á stafrænt form, enda hafa þær afar takmarkað geymsluþol.

GAMLA SJÚKRAHÚSIÐ:

Litlar framkvæmdir voru við [Gamla sjúkrahúsið](#) á árinu. Lokið er 1. áfanga, þ.e. húsið endurnýjað að utan, nýir gluggar, hurðir og þak, og aðgengi lagað að norðanverðu fyrir hreifihamlaða. Í áætlunum um endurbyggingu Gamla sjúkrahússins er gert ráð fyrir að húsið haldi sinni [upprunalegu mynd](#) eftir því sem mögulegt er.

Kostnaðaráætlun vegna endurbyggingarinnar er um 110 milljónir kr. Vonir standa til þess að hægt verði að flytja a.m.k. meginhluta starfsemi safnanna í húsið á næsta ári.

STJÓRN:

Menningarnefnd Ísafjarðarbæjar fer með málefni safnanna af hálfu Ísafjarðarbæjar, en unnið er að gerð samstarfssamnings við Súðavíkurrepp og Bolungarvíkurkaupstað um aðild þeirra að rekstri safnsins - enda er það héraðssafn og þjónar íbúum allra sveitarfélaganna á norðanverðum Vestfjörðum, og í auknum mæli íbúum í Barðastrandar- og Strandasýslum.

Í [Menningarnefnd Ísafjarðarbæjar](#) eiga nú sæti:

Inga Ólafsdóttir formaður, Hafnarstræti 7 Ísafirði
Kristján Haraldsson varafr., Seljalandsv. 16 Ísafirði
Geirþrúður Charlesdóttir, Urðarvegi 6 Ísafirði
Hansína Einarsdóttir, Eyrargötu 3 Ísafirði
Jóna Benediktsdóttir, Fjarðarstræti 39 Ísafirði

20. júní 2000

Jóhann Hinriksson